

[Miljøministeren]

går ud fra, at vi under udvalgsbehandlingen kan få overvejet de rejste spørgsmål, så vi i fællesskab kan nå frem til en beslutning, som kan danne udgangspunkt for det offentliges indsats i de kommende år på dette samfundsvigtige område.

Jette Thomsen (KF):

Mad er jo et emne, som mange har en mening om, men at lovgive direkte om rigtig mad er ikke særlig fornuftigt, hvis ønsket er at forbedre den almindelige sundhed. Derimod er der en række andre foranstaltninger, der kan forstærke den nuværende store interesse for sund kost, og disse foranstaltninger består både af forskning i sammenhængen mellem sygdomme og sundhed og ernæring og af undervisning og oplysning.

Der er allerede etableret et landsdækkende levnedsmiddelkontrollsystem for at sikre befolkningen mod levnedsmidler, der indeholder betænkelige stoffer. Tilsætningsstoffer og forurening, altså kemien i maden, er således ikke problemet, når man i dag taler om levnedsmidler og sundhed, men hermed være da ikke sagt, at den danske mad ikke er farlig. Gruppen af velfærdssygdomme udgør i dag den væsentligste dødsårsag og dermed det største offentlige sundhedsmæssige problem. Der er sammenhæng mellem kosten og disse sygdomme, men det skyldes ikke kostens indhold, men kostens sammensætning.

Vi må imidlertid gøre os klart, at vores spisevaner er forholdsvis faste, og at de kun vil ændre sig langsomt med forbedrede og ændrede levevilkår, men efterhånden som de ændres, kan vi også være sikre på, at både landbrugsindustrien, fiskeriet og gartneribrugget, ja hele levnedsmiddelindustrien, helt af sig selv vil leve op til de ændrede krav og vaner. Staten kan her gå foran og gennem sin store forplejningsvirksomhed i høj grad bidrage både til oplysning om og til udbredelse af sundere mad og ændrede kostvaner. Mange mennesker spiser jo daglig i offentlige kantiner og på hospitaler, plejehjem og kaserne, og det er et oplagt, men også påkrævet sted at påvirke kostvanerne.

Det vil altså først og fremmest være igen nem forbedret oplysning, gerne med utraditionelle midler, at der kan opnås en forbedret kostsammensætning. Derimod mener vi ikke, at en tvungen ernæringspolitik, som socialde-

mokratiet lægger op til i sit forslag, vil virke særlig effektivt. Vi mener heller ikke, at afgifter har den rette effekt i denne sammenhæng. Eksemplet fra tobaks- og spiritusområdet viser jo trods afgifter i umindelige tider ikke nogen ændring i forbrugsmønstret; tværtimod drikker vi mere spiritus end nogen sinde.

Det konservative folkeparti bryder sig ikke om en lov om ernæringspolitik, men vi vil love et meget positivt udvalgsarbejde om disse ting, og vi glæder os til at drøfte problemerne i udvalget.

Bente Nielsen (V):

Indledningsvis skal jeg bemærke, at de ernæringsmæssige problemer, som vi har i Danmark, rent faktisk er luksusproblemer. Det mener jeg de er, fordi vi i Danmark for det første har fødevarer nok og for det andet ingen risiko har for infektionssygdomme eller forgiftninger, hvad man har i mange andre lande. Men det er klart, at den tilstrækkelige forsyning med fødevarer og de heraf følgende valgmuligheder ikke i sig selv er en garanti for, at folk sammensætter deres kost sundt og varieret. Det er i dag ikke in at spise f.eks. brød og kartofler. Derimod skal man helst spise saftige bøffer og højt belagt smørrebrød hver dag; det er nærmest blevet et statussymbol på linje med det at have hus, bil, båd, og jeg ved snart ikke hvad.

Inden jeg går ind i, hvilke elementer en ernæringspolitik kan indeholde, vil jeg sige, at den overordnede målsætning for venstre er det frie forbrugsvalg, således at det er den enkelte forbrugers eget ansvar, hvad han eller hun vil spise. Det betyder ikke, at jeg mener, at vi politikere intet skal foretage os, tværtimod. Men det betyder, at forskning og oplysning skal have højeste prioritet, og at der ikke skal laves snærende og formynderisk lovgivning på dette område.

Lad mig tage forskningen først. Vi har i dag en række institutioner, som beskæftiger sig med forskning i ernæringsmæssige forhold. Det drejer sig om en lang række institutter ved universiteter og andre højere læreanstalter samt en række private institutioner som f.eks. Slagteriernes Forskningsinstitut.

Det, der mangler på området, er en koordinering af alle disse forskningsopgaver og nok også en overordnet målsætning for den